

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 cor.
pe 1/4 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.

Nr-ri de Duminecă pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14
bani; a doua oară 12 bani; a treia
oară 8 b. de fiecare publicație.

Astă abonamentele, cât și inserți-
unile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat

Scrieri retracate nu se primesc.

PREȚUL...

Intreaga obște maghiară a rămas profund emoționată de rescriptul regal prin care **M.** Sa ordona primul ministru Tisza să-i prezinte un proiect pentru aducerea cu mare pompă în patrie a osămintelor lui Rákoczy, pe care tot o dietă ungară îl declarase prin lege «trădător» și decretase confiscarea tuturor moșiilor lui. Au și primit, pentru acest «act de înaltă pietate», cum îi ziceau, pe **M.** Sa cu o pompă cum de mult nu s'a văzut. Ear ziarele toate se întreceau cu imnuri și osanale la adresa celui mai național și mai constituțional rege... Comitatele și orașele maghiare de asemeni au grăbit să aducă **M.** Sale omagii.

Cu un cuvânt, era bucurie mare în toate partidele politice ungurești. Tisza era prăznuit alături de Thaly. Nu mai erau în țară «mameluci» și «oposanți» («labancz» și «Kurucz»-ii), ci numai Unguri fericiți și mulțumiți.

Nu-s de cât puține zile d'atunci... Să uităm azi și să vedem ce scriu ziarele maghiare.

Să luăm numai organele de partid mai pronunțate.

Astfel *Alkotmány* (dela 15 c.) sub titlul «Cel mai scump guvern» după-ce arată că ultimele guverne liberale au virit țeara în deficit permanent și au cumpenit-o să facă într'una datorii, prin urmare să ni-se mărească darea, scrie: «Din accstea înțelegem de ce a trebuit să vină la putere Tisza și ce preț trebuie să plătim pentru sentimentele de pietate națională înălțătoare ce ni-s'au hărăzit grație târguelii dintre Tisza și Thaly»...

Și după-ce arată că bugetul comun în anul viitor este de 547,533.000 coroane, cu 160,500.000 cor. mai mult de cum îl proiectase Széll, urmează:

«Durere, nu s'au isprăvit însă toate cu asta. Pentru că în exposeul ministrului de rășboi vedem că pe anul 1906 și pe alții cari vor urma vor mai trebui pentru tunuri noi 100 milioane, pentru alte lucruri de aghiustare 29 milioane și pentru vase de rășboi 45,780.000 cor., vor mai trebui deci 173.780.000 coroane.

»Atâta vedem deja. Dar ceea-ce nu cunoaștem încă, este proiectul de lege militar. În el ni se va cere ridicarea contingentului de recruși. ceea-ce ear va mai necesita noul cheltuieli».

Független Magyarország atacă și mai violent guvernul. Sub titlul «Cheltuieli nebune» scrie uu articol în care se întrebă de ce este nevoie de așa înarmare?

De cine ne temem? Cu cine vrem să ne batem? Doar Rușii pe ani mulți de tot vor fi legați în extremul Orient, fie că înving fie că rămân bătuii...

Se năpusteste deci și asupra celui împărătesc, pe care-l presintă ca fatal neamului unguresc.

Căci în schimbul jertfei mari ce ar face, pentru menținerea armatei și a altor instituțiuni comune, Ungurilor — așa se tângue organul kossuthist — nu li-se acordă nici un contra-serviciu!

Și pe tonul acesta scriu cele mai multe ziare neguvernamentale. Unele lovesc chiar fără milă în Viena și scot în evidență că banii mulți pentru armament tot în Austria se duc, căci în Ungaria nu-s fabrici nici arsenale care să lucreze pentru armată.

Austriacii, cu alte cuvinte, îi exploatează pe Unguri.

Dar atunci ce să zicem noi, cari plătim dare și facem serviciul militar întocmai ca Ungurii, fără ca în schimb guvernul țării să ne facă în ceva vre-o înlesnire. Dincontră: avem prea multe motive de a ne plânge. Pe când Unguri sunt stăpâni pe țeară și chiar zilele trecute jubilau cum prin grația regală neamul lor întreg a fost împărșit de o mare bucurie, merită a le ridica moralul și a le întări sentimentul național...

Noi plătim dare și ne am dus la miliție și în epoca de *ex-lex*... Dar fondul pentru ridicarea crucei pe mormântul lui Iancu guvernul îl ține și acum confiscat.

Strînși cu ușa.

În numărul nostru dela 14/27 Aprilie am spus că un conflict grav s'a petrecut între guvern și Metropolia dela Sibiu, conflict în urma căruia de 2 ani renta pentru școalele române din Brașov n'a fost asignată Eforiei.

Se înțelege că aceasta a făcut senzație cu atât mai mare, cu cât și guvernul și Mitropolia au păstrat cea mai semnificativă tăcere în jurul chestiunei, având fiecare interes să tacă: guvernul ca să poată lucra mai cu eficacitate, ear Metropolitul ca să nu fie luat la răspundere, ci să raporteze ca fapt îndeplinit că s'a învoit la decretarea de fondatie a sumei depuse de statul român, cum cere guvernul maghiar, după cum nu-i venea I. P. S. Sale Metropolitului la socoteală nici să se știe că pe răspundere proprie a înaintat guvernului socotelii, consfințind astfel spărtura făcută în autonomia noastră bisericească.

Organul I. P. S. Sale a grăbit deci să desmintă știrea dată de noi. Același lucru l'a făcut și gazeta dela Brașov.

»Telegraful« a scris: »Guvernul a aflat socotelile rentei în cea mai bună regulă și renta n'a deregat-o.«

Două neadevăruri sfruntate căci eată ce mărturisește acum chiar »Gazeta« (n-rul dela 2/15 Maiu):

»Renta bisericii Sf. Nicolae destinată în folosul gimnasiului și a școalei reale gr-

or. române din Brașov, precum ni-se comunică, a fost asemnată pe anul 1903 și s'a ridicat azi de comitetul parochial al bisericei. Renta pe anul curent 1904 încă nu este asemnată.«

Dacă nu ar fi conflict, de ce s'a trăgănat (vorba gazetei dela Brașov) asignarea doui ani de zile, de ce renta de pe 1904, care trebuia dată la începutul anului școlar, va să zică în Septembrie 1903, n'a fost asignată nici până azi?!

Și când ne gândim că »Telegraful« a mers cu îndrăsneala până să încerce a prosti presa din România, afirmând că nu e conflict, că renta e dată și totul e în regulă.

Scrie-va oare acum »Vremea« și despre gazeta dela Brașov, că «face treaba guvernului Sturdza» când, ne-având încotro, confirmă cele scrise de noi? Și ce mai zice de »Telegraful« prins în cel mai urit flagrant delict de minciună?

Din Dietă.

— Ședința dela 13 Maiu n. —

Vineri au ținut ședința ambele corpuri legiuitoare maghiare, fiind la ordinea singurul obiect de importanță: expresiunea mulțumirei și recunoștinței națiunii prin ambele camere pentru preainalta hotărâre a Majestății Sale de a se aduce în patrie osămintele lui Rákoczy II. Camera a luat cu unanimitate decisiunea fără deosebire de partid, că președintele Camerei să interpreteze Majestății Sale sentimentele de supunere omagială, de recunoștință și grațitudine perpetuă ale națiunii în numele reprezentanței naționale pentru actul preagrațios și istoric-important care este merit să apropie și mai mult dinastia de națiunea maghiară și care act face, ca națiunea să arunce vâlul uitărei asupra trecutului. Br. Podmaniczky, președintele clubului liberal face această propunere în numele tuturor șefilor partidelor, aclamând la fine pe bătrânul Monarch, ceea-ce întreaga Cameră a repetit de 3 ori.

Președintele Perczel admite această propunere la desbatere, acordând cuvântul kossuthistului Thaly Kálmán, cunosătorul adenc al epocii rakocziene, care a caracterizat acest timp cu însuflețire juvenilă. Primindu-se propunerea, Camera a trecut la desbaterea specială asupra proiectului pentru salarizarea, respective întregirea salariilor notarilor comunali și ceruuali. După o discuție laxă, fără mult interes din partea părinților patriei, proiectul a fost primit.

În casa magnaților, primindu-se propunerea magnatului Dr. Wekerle Sándor de a se trece numai decât la desbaterea asupra propunerii Camerei, academicianul și prof. de universitate Dr. Beóthy Zsolt printr'o vorbire sprintenă recomandă adoptarea propunerii Camerei, ceea-ce casa Magnaților a și făcut în mod automat.

— Sedința dela 14 Maiu. —

Sâmbătă Camera a ținut ședința care a durat foarte scurt timp. La citirea procesului verbal kossuthistul *Madarász József* excepționează cuvântul *dotațiune*, cerând înlocuirea lui cu echivalentul maghiar (*hozzájárulás*) ceea-ce Camera nu primește, căci cuvântul acesta l-a folosit chiar un deputat opozant. După asta președintele aduce la cunoștința Camerei petițiunea lui Apponyi, în care acesta cere un concediu de 4 săptămâni și absolvarea sa dela sarcina de a fi membru în delegațiune, ceea-ce Camera acoardă ear demisiunea o primește. În urma asta Camera a adoptat și după a treia citire proiectul pentru întregirea salariilor notarilor.

Luni camera a ținut numai ședința formală, fiind la ordinea zilei numai un singur obiect: prezentarea raportului comisiunii financiare asupra proiectului de investițiune. Proxima ședința va fi Joui, când se va pune la ordinea zilei însuși proiectul de investițiune.

Exposeul lui Goluchowsky.

— Din Delegațiunea austriacă. —

În ședința de ieri a Delegațiunii austriace — ce se ține acum în Budapesta — ministrul de externe și-a rostit exposeul asupra situației politice actuale.

Exposeul începe prin constatarea că monarhia austro-ungară este în bune relațiuni cu toate statele, dar *îndeosebi cu Rusia*, ceea-ce, zice el, caracteriză mai pregnant relațiunile favorabile în politica externă.

Se oprește apoi cu plăcere asupra întrevederii sale dela *Abazzia* cu ministrul de externe al Italiei. Unele elemente fanatice au căutat adică să producă tulburări în bunele relații ale Austro-Ungariei și Italiei; întrevederea dela *Abazzia* a avut însă pentru ambele state rezultatul îmbucurător de a se convinge odată mai mult despre intimitatea raporturii dintre cele două state aliate pe baza unor interese superioare.

A vorbit de războiul ruso-japonez, deplângând jertfele ce se aduc azi războiului pe care toate statele civilizate caută să-l înconjoare.

Sensația cea mai mare au făcut-o însă cuvintele rostite cu privire la reformele ce trebuie introduse în Macedonia. A insistat cu tot dinadinsul asupra acestor reforme dela cari atâră așa zicând pacea în Balcani și față de Turcia, care caută să trăgăneze lucrurile, a folosit un ton aproape neobișnuit în diplomație: *a amenințat!* Ceea-ce dovedește că monarhia noastră nu e de loc dispusă a se lăsa păcălită de Poartă, care caută să pună bețe în roate, întârziând mereu cu aplicarea reformelor primite în principiu și adoptate de Rusia și Italia.

Delegațiunile la Monarch.

Duminecă delegațiunile s'au prezentat la M. Sa Monarchul, ear cu această ocaziune a făcut importante declarațiuni cu privire la afacerile comune.

La amiază au fost primiți în audiență delegații austriaci, și la o oră cei maghiari. Sub durata audienței acordate delegațiilor austriaci, președintele delegațiunii maghiare *Szell Kálmán* a făcut cunoscută vorbirea sa, ce va adresa Monarchului. La o oră delegații maghiari au plecat apoi dela parlament la curtea regală. Aci în sala de audiență erau deja membrii guvernului comun: contele *Goluchowsky*, cav. *Pitreich* și bar. *Burrian*, mai departe prezent a fost contele *Tisza*, contele *Festetics Tasziló* și contele *Paar Ede*.

Regele intrând în sală ocupă loc pe podiu naintea tronului. În numele delegațiilor a vorbit *Szell Kálmán*, atingând chestiile comune, cari preocupă și pentru cari s'au întrunit delegații. A vorbit cu multă căldură despre apropierea tot mai mult a națiunii de dinastie, apropiere promovată și de actul de curând dovedit al Monarchului (aducerea osemintelor lui *Rákoczy* în patrie). Cu tradiționalul «*Éljen a Király*» își sfârșește vorbirea.

În răspunsul Său, Maiestatea Sa a mulțumit pentru manifestarea sentimentelor de alipire și fidelitate. A trecut apoi la politica externă. Constată, că raporturile monarhiei noastre către puterile străine sunt dintre cele mai bune, mai ales raportul către pu-

terile federate este intim, care a fost potențat în măsură considerabilă prin înțelegerea cu Rusia în Balcani. În legătură cu atingerea chestiei balcanice, a pomenit Maiestatea Sa și despre acțiunea de reforme, zicând că aceasta deja are rezultate îmbucurătoare, așa că peste scurt timp va fi liniște în Balcani.

»Adânc întristătoare este lupta, ce se petrece în depărtatul Orient — a zis M. Sa — luptă, care deja până aci a secerat jertfe enorme. Numai de ar face Provedința să încete acest măcel cât mai curând, ca lumea să aibă earăși parte de binecuvântarea imensă a păcii.»

Trecând la afacerile comune cu privire la bugetul pentru apărarea comună, constată Monarchul că este același, votat și anul trecut, numai pentru procurarea urgentă a armelor și materiilor de război este lipsă de un credit special. Tot așa și pentru continuarea construirii de năvi de război și pentru echiparea marinei este nevoie de un credit mai mare. În schimbul acestor lipse imperative se vor face în anii următori în bugetul armatei și marinei economisări considerabile.

După încheierea vorbirii Sale, Maiestatea Sa salută pe delegații, ținând cu ei un cercle, cu care ocaziune s'a întreținut foarte cordial timp mai îndelungat cu *Szell Kálmán*, pe care l-a laudat pentru »vorbirea sa frumoasă.»

Sinodul arhiepiscopial din Blaj.

Ședința III.

Deschizându-se ședința a 3-a a sinodului, a urmat la ordinea zilei dezbaterii memorandumului profesorilor nehirotoniști și mireni dela institutele de învățământ din Blaj. În memorandum se ridicau plângeri contra faptului, că li-s'a contestat dreptul de vot la alegerea delegațiilor institutelor, cer decii se anuleze hotărârea, care-i scurtează în dreptul lor.

Comisiunea, care avea să raporteze asupra acestei chestiuni, a aflat motivată cererea și pe baza motivelor ponderoase aduse în memorandum,

PERINA.

Georges D' Esparbes.

— „Asud... asud... asud.“

Sfârșind butelia, generalul căzu la pământ.

— „Și să zici“, murmură Granjier clătănindu-i dinții, „că *Mititelul*, când îi va veni rândul să se facă împărat, nu va avea nici o idee despre noi, nici măcar o amintire — nimic decât povești.“

Vocea severă a unui tiner șef de escadron se auzi:

— „Noi n'avem decât săbiile noastre să le oferim regilor.“

În grupa husarilor, un aghiotant, cu cap schimonosit de gorilă, cu ochiul limpede, nasul tocat de un glonte, unul din aceia, cari au jefuit mai mult la Moscova, nu se codi; el scoase din pielea sa de urs o cutie de aur ciselat plină de diamante:

— „Asta-i ce am mai bun. Le ofer *Mititelului*.“

Granjier clătină din cap:

— „Nu sunt prețioase daraverile acelea; sunt mascălești și-apoi furate. Un băiat de împărat are lucruri mai frumoase.“

— „Mațele noastre, atunci! Răbdare“, zise cantinierul, „le va avea.“

— „Tu, Favoul, ce ai da acestui copil?“

— „Icoanele mele.“

El arătă o țevă mare de zinc, în care erau făcute sul două tablouri de Rafael.

— „Și tu, Delzons?“

Husarul își lovi traista de piele.

— „Un Christos de fildeș, șase miș de ruble.“

Unii ziseră:

— „Am zece rochii de femeii numai mărgăritare și mătase.“

— „O capotă de prinț de rață eider; o am la mine, o dau dacă e pentru *Mititelul*.“

— „Eu piei ca să culc pe ele douăzeci de regine. *Zibelină!*“

Impăratul, umbră rătăcitoare, se oprise de un minut la spatele acestui bivouac de spectri, și asculta.

— „Și d-ta, generale, darul dtale?“

Bețivul care isprăvisse beutura, își regăsi conștiința murdărită.

— „Un dar...“ găngăvi el, „pentru cine?“

— „Pentru fiul împăratului.“

Bătrânul, la lumina lunii, arătă două bolovanii de ghiață roșie, coapsele sale sdrobite de un obuz:

— „Rănille mele“, zise el și se culcă din nou.

— „Nu mai știe ce spune“, murmură cantinierul, „e nebun că și-a pierdut brigada.“

— „Mai e unul, care n'a vorbit!“ strigă dragonul. Nimeni n'a întrebat pe Granjier.

Un husar îl luă de gât. Impăratul pleca deja trist.

— „La ce îți tu mai mult, Granjier?“

— „Eu,“ răspuse bătrânul soldat, care ridea privind focul, „la mustața mea.“

Câți-va veterani găsiră gluma nostimă.

Și lor, într'o dimineață de bătălie, împăratul le netezi obrazul.

Mulți își aduceau aminte. — Devenise un gest faimos; indexul de bronz ciupia cel trei perii, soldatul își înțepenea gâtul sub această mână de împărat, care miroșia a tabac. Pentru această desmierdare muriau.

— „Păstrați-vă sdrențele!“ urlă Granjier de odată; „tocmai în privința mustăților mi-a venit o idee. Vă voi spune daravere: apropiati-vă.“

Impăratul auzi rîsele răsunând în câmpie, și se oprî. Dar aceasta era atât de jalnic, nu cutează să mai asculte.

Două zile mai târziu, ieșind din diviziunile pe care disordinea retragerii le amestecă și le încurcă, trei sute de oameni de zăpadă, cu mari blăni strălucite, plecară spre cartierul împăratului, instalat aproape, în direcțiunea Vrasnoiei. Aurora apărea. Prin aceea Mare-armată, odată atât de veselă, care se țira peste morții săi dela Moscova, aceste bande de soldați, ca și când ar fi fost ridicate prin aceeași mândrie, pășiau ca la paradă și făceau să răsune coala sub tocurile lor cele grele. Câți-va, cei mai tineri, ridicau glasurile pițigăiate și înghețate, pe care le făceau să tacă alte voci mai groase.

(Va urma).

a propus să se satisfacă cererea numiților profesori.

Dr. V. Smigelschi canonic, luând cuvântul spune, că de oare-ce Consistoriul a respins odată cererea din cestiune, Sinodul nu e competent a o lua în discuțiune și a decide asupra ei.

Silvestru Nestor profesor gimnasial, arată pe larg îndreptățirea cererii și propune admiterea ei.

Dr. E. Daianu protopop spune că memorandumul profesorilor nu este o apelațiune, ci o cerere pentru normarea cestiunii pe viitor.

I. M. Moldovanu preposit, ar dori participarea elementului mirean la congrese bisericesti, dar acestei intențiuni și dorințe a clerului și poporului i-se pune piedecă din alte considerațiuni și din partea unor locuri. Nu admite deci propunerea comisiunii, și e de părere ca să se conserve praxa de până acum.

Dr. Augustin Bunea canonic, ca președinte a comisiunii administrative, spriginește cererea profesorilor accentuând, că ei nu cer admiterea eventualei alegeri a unui mirean ca reprezentant în Sinod, ci numai participarea la alegerea unui profesor-preot. Contra cererii nu se poate invoca eventualitatea alegerii unui profesor mirean de altă confesiune, căci o astfel de alegere e deja a priori exclusă prin normativele arhidieceesane în vigoare. Deci e de dorit să se satisfacă cererii profesorilor nehirotoniți chiar și în interesul armoniei în sinul corpului profesoral și a progresului învățământului.

I. M. Moldovanu preposit, își menține propunerea, motivând, că normativele în vigoare ar avea un înțeles prea vag, — deci cererea să nu se admită și din cauza unor eventuale interpretări sinistre a normativelor și pentru a-se evita de altă parte eventuale încurcături în viitor.

I. P. S. Sa Metropolitul propune, ca cererea să se transpună proximalul conciliu provincial. Sinodul primește propunerea I. P. S. Sale.

Raportorul *Stefan Roșianu* raportează apoi despre statul preoților în 1903, despre actele consistoriale rezolvate în 1903, despre propunerile diferitelor sinoade protopopești, cari mare parte au caracter local. Mai momentuasă este elaborarea unui normativ pentru promovarea administratorilor parohiali de parochi, înființarea unei reuniuni de înmormântare a preoților etc.

Toate aceste cestiuni se transpun parte Consistoriului metropolitan, parte se iau spre știință.

I. P. S. Sa Metropolitul cetește apoi telegrama de mulțămire a scaunului papal din Roma și împărtășirea binecuvântării din partea pontificalului.

Urma acum raportul comisiunii financiare. Raportor *George Simu* protopop. În raport se arată cum s'a administrat averile protopopești, câte sunt restanțele socotelilor din diferitele comune bisericesti, care e valoarea realităților bisericesti și școlare arhidieceesane, câte soiuri de contribuțiuni sunt restante etc. Consistoriul metropolitan este rugat, ca să ia măsurile cele mai severe în ce privește administrarea averilor bisericesti și școlare.

Sedința IV.

S'a ținut la 12 Maiu, înainte de amiază, după celebrarea serviciului divin în biserica catedrală.

După verificarea procesului verbal al ședinței precedente urmă raportul comisiunii școlare. Raportor preotul *Alexandru Papiu*. În raport se arată starea învățământului primar pe anul școlar 1902/1903.

După aceasta a urmat desbaterea și decisiunea Sinodului în cauza școlară despre care am vorbit deja.

Din străinătate.

O lovitură pentru socialistii italieni.
Di Barbato, unul din șefii partidului socialist italian, și care a fost chiar creatorul și organizatorul socialismului în Sicilia a părăsit Italia spre a emigra în America de Sud.

Acest fapt a produs o penibilă impresie în partidul socialist, care perde în Barbato un om integru și o adevărată forță.

Ales mai de multe ori deputat, a renunțat totdeauna la mandatul său, spunând că e prea sêrac spre a-și ține cu demnitate rangul său în parlament. Se pare că și neînțelegerile ce domnesc acum în partidul socialist italian au contribuit de asemenea la hotărîrea sa.

Di Barbato e medic și are o familie numeroasă.

Cum s'a aplanat incidentul greco-turc.

După relațiunile date de zările străine incidentul dela Smirna s'a aplanat astfel.

Grecia n'a vrut să ia parte la ancheta rînduită, dar a declarat că se mulțumește cu o vizită a subgubernatorului turc, care să exprime regrete de cele întâmplate, măcar că nu se știe încă din a cui vină s'au produs incidentele.

Turcia a răspuns că consimte la vizita cerută, cu condițiunea însă ca Grecia să recheme mai întâiu pe consulul său general din Smirna și vizita de regrete să se facă acelui care-l va înlocui.

Guvernul grecesc a primit și el condițiunea cerută ce guvernul otoman și astfel conflictul s'a aplanat.

Conflict.

O depeșă din 9 Maiu de la Constantinopol ne spune că patriarhul ecumenic a primit la 8 Maiu depeșă din Monastir că fostul primat al României, Ghenadie, a întreprins o călătorie de propagandă între Armânii din lăuntru țerei. În ședința de ieri a sfîntului sinod patriarhul a comunicat despre sosirea lui la Monastir. Sfîntul sinod a calificat de anticanonică purtarea lui Ghenadie și a arătat că el dă pe față planul României de a cuceri pe această cale îndeplinirea dorințelor Armânilor în chestia bisericeii. Sinodul a hotărît să trimită Poartei o jalbă, în care să înfiereze purtarea lui Ghenadie și să ceară depărtarea lui din Macedonia, pentru a nu se da la oare-și cari conflicte între Greci și Cuțovlahi. Apoi s'a hotărît a pune în cunoștință pe primatul României de fapta necanonică a lui Ghenadie și să ceară rechemarea lui. Ambasadorul României, Lahovary, a comunicat patriarhului prin inspectorul școalelor din Macedonia, Duma că guvernul Român nu știe nimic de călătoria lui Ghenadie și că nu vede în ea ceva deosebit. Patriarhul a mulțumit pentru această explicare, în numele sinodului. Curcările politice cred totuși că procedarea lui Ghenadie va face pe patriarh să cedeze întru ceva.

Răsboiul ruso-japonez.

— Spicuri din presa europeană. —

— Pierderile în lupta dela Yalu, așa cum le arată Kuropatkin, sunt de 9 ofițeri inferiori și 2304 soldați uciși, răniți sau prinși. Cea mai mare parte din reg. 11 și 12, apoi la cele trei baterii și la tunurile Hiram. Reg. 11 și 12 au pierdut 44 de ofițeri și 1252 de înși, cari înseamnă $\frac{1}{4}$ din efectiv, dacă vor fi intrat în răsboi cu toate cele 6 batalioane ale lor. E adevărat că și sarcina acestor regimente a fost grea; a trebuit să facă atacuri cu baioneta, ca să scape din cercul de foc al dușmanului. Nu numai armata rusească, dar toată lumea trebuie să plângă pe acești viteji, cari s'au jertfit ca să-și scape camarazii dintr'o situație desnădăjduită. Atâta vitejie, atâta jertfă de sine, făcute pentru a îndrepta greșalele făcute de conducători și datorite sistemului greșit, ar fi meritat o soartă mai bună. . . Cauza înfrîngerii nu sunt numai greșalele șefilor, dar și lipsa de pregătire și organizare, precum și inferioritatea armamentului. Regimentele s'au complectat, în momentul din urmă, cu recruți și rezerviști din Europa, iar unitățile tactice au fost comandate de ofițeri străini trupelor. Infanteria japoneză are o pușcă foarte bună și muniții au cu $\frac{1}{3}$ mai mult de cât Rușii. Deci în luptă soldatul japonez are puțință de a se lupta mai mult, fără a avea nevoie de a se aproviziona cu cartușe. Pușca Medil, japoneză, model 97

are până la depărțarea de 70 de metri o linie de parcurgere mai dreaptă pentru înălțimele de la 0,5 m. până la 1,7 m. tocmai în înălțimea unui om. Dar efectul focurilor atâră nu numai de la razanța tragerei, ci și de la deprinderea soldatului la țintit și disciplina lui în foc. Japonezii, ca soldați inteligenți stat mult mai bine în această privință de cât soldații recrutați în Siberia, cari se află și de prea puțin timp sub arme. Dovadă că la Kiulense n'au știut să-și facă șanțuri în cari să se ascundă, ceea-ce Turcii la Plevna au știut. Pe urmă tunurile cu tragere repede s'au împărțit la armata rusească, abia în timpul din urmă așa că nici soldații nici ofițerii nu știau a le mânui. Rușii au cavalerie mai multă și mai bună de cât Japonezii, dar e de știut dacă arma aceasta are mare valoare față cu puștile moderne cu repetiție, mai ales față de Japonezii, cari în răsboiul cu China, au respins cu cel mai mare sânge rece atacurile cavaleriei mangiuriene, care e așa de bună.

— Lauda făcută de Kuropatkin Japonezilor că înaintează mereu, dar cu mare băgare de seamă e cea mai mare și mai meritată ce li se poate face.

Comanda japoneză nu uită și nu neglijează nici o măsură pentru a se asigura împotriva oricăror eventualități. Astfel la 1 Maiu tunurile Arizaka erau așezate în bat rîe și apărate cu șanțuri, nu numai pentru a susține ofensiva, dar și pentru a proteja tragerea la caz de ar fi fost atacul lor respins. Se mai știe de asemenea că armata a două stătea în apropiere pentru a sprijini pe I-a, la caz de ar fi fost respinsă. Atacul asupra Kiulengciengului a fost așa combinat în cât Rușii ar fi fost nevoiți a se retrage nu spre Fongvangeeng, și spre peninsula Liatung. Și ar fi fost fără eroismul regimentelor 11 și 12 rusești. Dar și soldații japonezi sunt elemente pe cari se pot baza generalii, asemenea dispreț de moarte, așa fanaticism se cunoșc numai din răsboalele religioase sau civile, când cei prinși se așteptau la cazne și moarte. Generalii japonezi știu că soldații lor mai curînd mor de cât să dea îndărăt.

— Un corespondent al lui „Times“ scrie despre cauzele înfrîngerii Rușilor următoarele: „Infrîngerea Rușilor la Yalu trebuie să fie asemănată cu catastrofa de la Port-Arthur. Principiul, mai ales de metoadele învechite ale Rușilor, pe când succesul Japonezilor se datorează cunoașterii desăvîrșite a metoadelor celor noi, inteligenței lor vrednice de admirație, totuși ei au știut trage de factorii militari și priceperea lor de a reconcentra la momentul psihologic asupra punctului celui mai slab al liniei rusești. Măeștra executare a ordinelor, darul de a observa repede și bine au făcut asupra mea cea mai extraordinară impresie. În privința curajului soldații japonezi nu sunt mai pe jos de cei europeni, ba poate superiori. Iar tactica lor e cu totul superioară celei rusești. Au știut să înșele pe dușmanul lor, care nu se gândea la rezistență serioasă. Pierderile tunurilor rusești se datorește faptului c'au ucis caii, apoi iuteleii cu care Japonezii se mișcă și disprețului nemărginit pentru viața lor proprie.

Telegrame.

Petersburg, 17 Maiu. Țarul și marele duce moștenitor a plecat d'aici, ducându-se în orașele din cari vor porni la răsboiu corpurile de armată mobilizate deja. Țarul este însoțit de ministrul de răsboiu, de ministrul de curte și alți dignitari. Țarevna a însoțit la gară pe Țarul.

Londra, 17 Maiu. De ieri *Port-Arthurul este bombardat dinspre mare*. În fața canalului portului este încrucișătorul japonez Jakumo și un alt încrucișător, o canonieră și mai mulți torpilori. Rușii nu răspund focului japonez.

Intre 20—23 se crede că *Japonezii vor bombardă și dinspre uscat*. Un oficer japonez a spus că vor ocupa acest oraș *chiar să coste viața a 2000 soldați*.

Bulgaria regat. *Sofia*, 17 Maiu. Se vorbește că în învoiala încheiată cu Serbia se cuprinde și adesiunea acesteia ca Bulgaria să fie proclamată regat.

CUVĂNTAREA

I. P. S. S. Metropolitul Dr. Victor Mihalyi, cu care a deschis sinodul arhidieceșan din Blaj în ziua de 10 Mai s. c.

„Ispită pe voi nu v'au ajuns,
fără numai omenească“.

I. Corintii X. 13.

Vă salut în Domnul Venerat cler al arhidieceșei de Alba-Iulia și Făgăraș adunat în Sinod! Fără preget ați alergat din toate părțile, chemați fiind de arhierul vostru de cu bună vreme, și ați sosit măcar că de atunci încoace se îngreunară împreună împrejurările peste așteptare. Binecuvântați fiți toți cei ce ați venit în numele Domnului! Ne mângăem de prezența voastră, că ea ne întinde speranță întemeiată, cumcă cu sfatul luminat al multora vom găsi leac întristării, ce vă cuprinde, pentru-că beneficiile parohiale din această arhidieceșă tot mai stau neasămănat departe de minimul recunoscut ca neapărat de lipsă pentru dotațiunea ori și căruț cler din patrie; eară suma ce ne-o întinde legea din vistieria statului spre suplimentul stărei acesteia neproporționate, suma aceea se împarte în chip de subsidiu personal și nelegat de însuși beneficiul.

De aici s'a ivit de un timp încoace în această arhidieceșă de Dumnezeu scutită acel inconvenient, că beneficiile noastre parohiale, măcar că au adunat adnexă cura sufletelor cu jurisdicțiune în forul intern și cu celelalte drepturi parohiale, — cu toate aceste de altele beneficii încă tot nu este legat și dreptul perpetuu de a-i percepe toate fructele, ceea-ce este condițiunea esențială a beneficiului ecleziastic. Și măcar că beneficiile parohiale de regulă nu au să fie conferite numai pe anumit timp, cu atât mai puțin se pot conferi în condițiuni revocabile; noi cu toate aceste după starea precară de astăzi suntem constrânși a-le conferi numai cu speranța cutărui subsidiu neterminat, revocabil după placul celui ce împarte acel subsidiu.

Alătura cu acest inconvenient foarte grav în consecințele lui, ne-a umplut de durere soartea miserandă a multor familii ale creștinilor noștri, cari după îndemnul scăderilor ce-i stăpănesc, nu se îndoesc a se purta cu nelegiuire față de căsătoria lor „decât care nu este între oameni legătură mai strânsă și mai sfântă“. Că după învățătura S. Apostol Pavel, taina aceasta este mare, ea ceea-ce întipuește legătura între Christos și Biserica; ea după vredniciile și așezămintele lui Christos împarte celor căsătoriți dar, prin care amoarea naturală ajunge la perfecțiune și uniunea indisolubilă se întărește. Est mod „cinstită e căsătoria întru toate și patul nespurcat“, creșterea fiilor e bine îngrijită „și se înoadă în societatea omenească legăturile cele mai dulci ale rudeniei“. (Evr. XIII 4. Jo. Card. Soglia Juris Privati ecl. cap 5.)

Aceste toate le lasă nebăgate în seamă unii dintre creștinii noștri, cari părăsindu-și vatra de capul lor, întrerump conviețuirea conjugală și lasă în grija sorții pruncii legiuți, ma acestora le fac și nedreptatea aducătoare de ruină prin aceea, că fără de a se întoarce la soțul legitim, ori să vadă de este mod a se despărți în cale legală, se aruncă în brațe străine și petrec cu anii în fărădelegi, eară fructele legăturii păcătoase, fiit nelegiuți, după axioma „pater est quem nuptiae demonstrant“ au să fie considerați de legiuți în detrimentul familiei părăsite, — până când judecătorul prin sentință nu va pronunța contrarul.

Sunt aceste întocmai ca și celelalte însoțiri nelegiuite aducătoare de ruină familiilor, pline de primejdiele cele mai stricicioase pentru sf. biserică și pentru stat: Suntem datorii a vedea de remediu și a lua măsuri oportune ca răul pe cât se poate să se prevină și restringă; după-ce și altminteră avem d. statul de espiat, întru cât caută să recunoaștem cu Profetul: „Și toate câte ai făcut nouă și toate câte ai adus asupra noastră, cu adevărată judecată le-ai făcut“. (Daniil III 6.)

Plănsori s'au ivit despre greutățile ce întâmpină paza eficace a sancțiunilor canonice despre oprirea ecleziastică a căsătoriilor mixte. Deplorăm pagubele urmate în administrațiunea peculielor bisericesti din răutatea unor curatori raționanți, cari calcă așezămintele arhidieceșane.

Vedem amenințate cu execuțiune reală unele biserici și beneficii pentru contribuțiunii și alte sarcini publice rămase nepătitite, mai virtos unde după stările anormale de abta încetate, nici nu era cine să vrea a le primi și quietă, de s'au gră-

mădit acele restanțe în câte-va parochii la sume foarte considerabile.

Aceste toate le-am aflat în conștelegere cu Prea Venerabilul Capitul Metropolitan a le submite deliberațiunii acestui Sinod arhidieceșan, căruia i-se vor prezenta de-odată conspecte despre activitatea organelor de cari ne este dat a ne folosi întru administrațiunea arhidieceșei, rapoarte despre starea învățământului popular și mediu, precum și un raport despre cantorii aplicați la bisericiile matre și filiale, despre calificațiunea și simbria acelor.

În urmă am adunat separat și dorințele formulate în sinoandele protopopești de primăvară din est-an și le alăturăm între obiectele, cari vor să vină la ordinea zilei, ca Venerabilul Sinod să le poată prevedea cu rezoluțiunea cuvenită.

La lucrul acesta încingându-ne Venerabili în Cristos Frați, după ce am invocat ajutorul Preasfințitului și de viață făcătorului Spirit, cu încredere să ne ridicăm ochii la ceriu, de unde va veni ajutorul nostru, ca întru caritate și reverință împrumutată sfătându-ne despre obiecte de natură adese comună atât societății bisericesti, cât și celei civile, să păzim cumpetul necesar și să respectăm marginile, cari ni-le pun înainte sfințele canoane și legile patriei.

Nădejde și întărire și zid de mântuire nemîșcat câștigând pe Născătoarea de Dumnezeu Maria, una pururea fecioară, maica statului și a toată mângăerea, acum în aniversarul al cincizecilea de la definițiunea dogmatică a concepțiunii ei să-i îndreptăm rugăciunea către prohodul Domnului: „Preacurată și cu totul fără prihană, Fecioară, care ai născut vieața, potolește smintele bisericii și dăruiește pace, ca ceea-ce ești una bună“. (Strasnic: Sămbătă dimineața: a doua stare.)

Cu aceste dechiar ședința primă generală a Sinodul arhidieceșan de Alba-Iulia și Făgăraș, convocat pe 10 Mai st. n. 1904, de deschisă, în numele Tatălui, și al Fiului și al Spiritului sânt. Amin.

Călătoria familiei Regale a României.

Vineri, 30 Aprilie. Portul Oltenița splendid decorat și pavoazat, având în fața debarcaderului un mare arc de triumf ear la stânga o tribună bine lucrată și încăpătoare pentru 500 persoane. Pontoanele diferitelor agenții și vasele aflătoare în port toate pavoazate. Pe dreapta și pe stânga pontonului erau așezați copii școalelor de băieți și fete însoțiți de institutori și institutoarele respective. La extremitatea opusă un detașament de soldați ai pichetului comandați de un ofițer. Tribuna era ocupată toată de doamne și domnișoare ear funcționarii diferitelor autorități se aflau în dreptul pontonului pe mal.

La 10 și un sfert vaporul regal a apărut în port în nesfârșitele urale ale populației. Descinzând din vapor pe ponton, Majestatele Lor și Altețele Lor Regale au fost întâmpinați de prefectul județului Ilfov, de primar, consilierii comunali, subprefect, judecător, ajutor, medic, veterinar și toți ceilalți funcționari și notabilități ale Olteniței. Primarul oferind tradiționala pâine și sare a urat bună venire Suveranilor și Moștenitorilor. Majestatele Lor mulțumind s'au întreținut cu diferite persoane. Școlarii au cântat Imnul Regal.

Ajungând în dreptul societății comercianților care se aflau la extremitatea coloanei elevelor cu drapelurile lor, preotul Dimitrie Marinescu a ținut o mișcătoare cuvântare Majestateților Lor readucându-le aminte binefacerea făcută Olteniței prin digul construit din ordinul M. Sale pentru scăparea de inundație a orașului. MM. LL. vizibil emoționați de cuvintele sincere ale preotului, s'au întreținut cu Sf. Sa și apoi au trecut în fața detașamentului pichetului, luând raportul sub-locotenentului ce-l comanda.

MM. LL. și întreaga familie regală au vizitat digul, care e proiectat de M. Sa Regele încă din 1867 și al cărui nume îl poartă.

La orele 10.50 vaporul „Orientul“ a plecat în uralele mulțimei în număr mai mare de 5000 de persoane.

La Turtucaia s'a făcut d'asemenea o primire călduroasă Familiei Regale.

La Călărași. Din cauza scăderii apelor în canalul Borcea, nefiind posibil ca „Orientul“ să acosteze la Călărași, primirea Suveranilor de către orașul Călărași s'a făcut la punctul Chiciu, pichet pe malul Dunării în fața Siliștei.

„Orientul“ a acostat la pontonul din Chiciu la orele 2, în mijlocul unui entuziasm de nedescris. Auguștii vizitatori au fost primiți în urale nesfârșite de dl Stoianescu, prefectul județului; de dl primar, magistratul, elevii școalelor și un număr public. Pe mal se aflau regimamentele 5 infanterie, a cărui muzică a intonat Imnul Regal, și regim. 5 de călărași.

Suveranii și principii s'au coborât de pe vapor și s'au întreținut cu persoanele prezente.

În mijlocul nesfârșitelor urale, Suveranii și Principii s'au urcat pe „Orientul“, mulțumind amabil prefectului și publicului pentru primirea făcută.

Vaporul „Cerna-Voda“, pavoazat, a însoțit „Orientul“ până la Ostrov.

Din Silistria bulgară s'au tras 21 focuri de tun. O muzică a cântat Imnul Regal român. Suveranii au mulțumit de pe vapor.

La Ostrov „Orientul“ a ajuns la 3 ore. Orașul era pavoazat. Pe mal erau miș de oameni, cari aclamau cu entuziasm. Se aflau de față generalul Năsturel și prefectul. La orele 2.30, „Orientul“ a plecat la Cernavoda, salutat cu urale nesfârșite.

În Cernavoda a sosit vr'o 5000 vizitatori de prin județul Constanța, între alții primari cu întregile consilii comunale, precum și elevii școalelor sătești, îmbrăcați în costume naționale și având drapelele școlare.

La orele 4 d. a., a sosit un tren special, în care se aflau corpul profesoral și elevii tuturor școlilor primare și secundare din orașul Constanța; la 4 și jum. a sosit un alt tren din Medgidia, ear la 4.45 un al treilea tren din Constanța cu reprezentanții autorităților și invitații.

Întregul oraș era frumos pavoazat și decorat. La debarcader se ridicase un arc de triumf împodobit cu ghirlande, ear lângă debarcader o tribună.

Pe șosea, numeroase arcuri de triumf frumos împodobite.

Cu toate că cerul era înourat și amenința să plouă, lumea se îngrămădea în port, spre a fi față la primire.

La orele 4 s'a deslănțuit o ploaie torențială care a durat până la sosirea „Orientului“.

La debarcader erau înșirați elevii tuturor școalelor din localitate, precum și o companie din batalionul 7 de vânători, pusă sub comanda d-lui căpitan Ștefănescu.

La orele 6 „Orientul“ se zărește din depărtare.

Vaporul regal a fost salutat cu 21 focuri de tun trase de pe cele două canoniere din port, pe când o companie din reg. Ialomița, așezată pe malul stâng al fluviului spre Fetești, da onorurile militare.

Vaporul apropiindu-se de țerm e primit cu strigăte entusiaste de „ura“ cari umpleau văzduhul.

Muzica reg. 34 și aceea a bat. de vânători intonează Imnul Regal.

M. S. Regina mișcată de grandioasa manifestație, își agită batista mulțumind publicului. Comandorul Koslinski ducându-se întru întâmpinarea Suveranilor, prezintă raportul.

Îndată ce Majestatețile Lor au ajuns pe uscat, primarul de Cernavoda, dl Papaianopol, Le-a urat bună sosire prezentându-Le tradiționala pâine și sare.

Majestatea Sa a trecut apoi trupele în revistă, în mijlocul uralelor nesfârșite, pe când corul format din cei 500 elevi ai școalelor, intona Imnul Regal.

O delegație de doamne în frunte cu d-na Vîrnava a oferit M. S. Reginei și A. S. R. Principesei Maria frumoase buchete de flori.

Eleva Nica Stan a oferit Principesei Elisabeta din partea cameradelor sale, un prea frumos coșuleț.

Prințesa a mulțumit sărutând pe Nica Stan. Apoi i-s'au prezentat M. Sale Regalului membrii corpului consular din Constanța, cari veniseră întru întâmpinarea Suveranului, magistratul precum și celelalte persoane oficiale.

Majestatea Sa a binevoit să se întreție cu afabilitate cu fie-care dintre ei, după care a trecut în revistă școlile.

Cu acest prilej, profesorul școlii turcești din Medgidia a ținut o cuvântare în limba turcă, mulțumind M. Sale pentru sollicitudinea ce o arată supușilor săi musulmani.

În mijlocul uralelor ce nu mai conțineau Suveranul a înaintat până pe bulevard, unde a primit defilarea a 700 călărești. Apoi a inspectat casarma de artilerie precum și depozitele.

Înapoiindu-se în port, Suveranul a primit defilarea companiei de vânători, după care s'a îmbarcat pe „Orientul“.

La orele 8 seara, portul, precum și orașul întreg erau iluminate. A urmat o retragere cu torțe.

DIN BANAT.

BABA HIRCA la REȘIȚA.

Progresele salutare, ce până în prezent s'au făcut pe toate terenele vieții publice și cu deosebire culminațiunea la care a ajuns știința omenescă; perfecțiunea la care s'a avântat diversele invențiuni: sunt tot atâtea dovezi care denotă până la evidență stăruințele bărbaților dornici a contribui la înaintarea în cultură și bunăstare a omenirii.

Paciența îndelungată, cu care acești bărbați bine-meritați n'au pregetat a studia: lipsele neajunsurile și îndatinările necorecte ale omeniei, ca pe baza acelor să scruteze și afle modalitățile și mijloacele cele mai acomodabile pentru sanarea și îndreptarea lor; nu mai puțin zelul dezvoltat întru propagarea cu succes și în cercuri cât de largi a ideilor lor salutare și anume menite spre a pune basă bunăstării, culturii și moralei bune sunt laudătoarele cele mai bune și mai potrivite spre a prezenta în chip evident nobilele lor intențiuni față de omenime.

Pentru-ca urmele acestor intențiuni salutare ale lor să rămână neperitoare și să facă același serviciu bune și posterității, bărbații aceștia, îngrijorați de viitorul omeniei, n'au cruțat nici jertfele materiale necesare la concretizarea și respective publicarea acelor în foii periodice și în opuri literare.

Având la îndemână aceste mijloace puternice și ajutoare, capii și în special conducătorii naturali ai tuturor popoarelor culte din Europa prin punerea în aplicare a ideilor cuprinse în acele scrieri, cu ajutorul acelor s'a apucat cu inimă de cultivarea spirituală și morală și a poporului de rând.

Exemplului nobil al acestor conducători zeloși, urmând și conducătorii naturali și nemijlociți ai poporului român, numai bucura ne putem, când ni-e dată posibilitatea a constata avântul îmbucurător, ce au început a-l lua reuniunile și însoțirile culturale înființate și în mijlocul poporului de rând din Banat.

Urmările bune ale acestor însoțiri se văd cu deosebire în sînul numeroaselor reuniuni de cântări și de lectură.

Considerând, că cântul artistic, prin influența sa binefăcătoare influențează asupra inimii, lectura precum și piesele teatrale bine alese asupra minții, ear ambele în mod colectiv asupra moralității în popor, nici nu e mirare, dacă acolo, unde sunt conducători buni și adeverați, poporul de rând a început a se interesa și cultivează cu oare-care pasiune aceste mijloace sigure de cultură.

Mult au influențat în această privință cu deosebire orașele și centrele, ce în timpul din urmă a început a fi dătătoare de ton și a premerge cu exemple bune provinciei aparținătoare lor.

La acestea privește țărâניהea ca la un tablou însuflețitor și anume menit spre a-i îndemna și însufleți la lucrare continuă.

Un astfel de centru cultural și dătător de exemplu bun, între multe altele mai avem aici în Banat și Bogșă-mont.

Conducătorii însuflețiți și de inimă ai reuniunii de cântări și muzică „Armonia“ și în special președintele ei d-nul avocat Deseanu împreună cu dl I. Dolorean și alții nu pregetă, ca cu ajutorul membrilor zeloși și activi ai Reuniunii prin producțiunile lor bine succese, să susțină prestigiul acelei Reuniunii la demnitatea ce i-se compete.

Te recreezi cu desevoșire, când ai ocaziune a participa și asculta producțiunile ce a îndatinat a le da aceasta reuniune culturală.

Prin aranjarea de concerte pure, împreunate și cu piese teatrale bine alese și date cu ocaziunea excursiunilor efectuate mai anul trecut la Lugoj, ear est an în Dumineca dela 8 Maiu la Reșița, aceasta reuniune a făcut, ca în roadele și prestațiunile ei bine succese să se delecteze și alți amatori ai cântului artistic.

O idee fericită a fost idea escurgerii la Reșița. Vestea, despre sosirea Bogșenilor aici, a făcut o impresiune foarte plăcută asupra tuturor. Pe tot locul, unde au sosit invitările, se vorbea de „Baba Hirca“, titlul operetei, ce s'a dat încă în Reșița în seara zilei dela 8 Maiu a. c.

Ast-fel nu a fost mirare, dacă sosirea zilei de producțiune era cu dor așteptată, ear în sara producțiunii a participat un public numeros și ales.

Cu această ocaziune am putut vedea între inteligenții din loc și pe Spect. domn protopretor A. D'Elle Vaux, cu amabila d-sale d-nă, pe dl adm. suprem al stabilimentelor din loc: K. Eberhart, d-nul M. Pály, protop. rom. cat., pe șeful despărț. silvanal din loc dl F. Korek, dl Dr. I. Frankl, Dr. N. Király, dl Speidl, directorul școalelor civile și mai mulți învăț. și preoți din loc etc., ear venitul a fost 376 coroane.

La timpul îndatinat aici în Reșița începându-se producțiunea, piesa teatrală „Baba Hirca“, operetă în 2 acte și 3 tablouri de D. M. Millo, sub conducerea artistică a d-lui I. Dolorean, a fost predată foarte bine.

Dibăcia cu carea sau achitat diletanții a fost pe deplin satisfăcătoare.

Expresiune bucuriei și satisfacției ce se putea ceti din fețele celor prezenți a dat droaia de aplause frenetice.

Intreaga ținută a debutanților a fost deamă și corectă. Așa dl R. Perian în rolul Vlad, boer ținăr prin expunerea potrivită și cu siguranță a rolului său; ear domnișoara E. Căzan în rolul de Viorica ca logodnică, dimpreună cu dl P. Telescu logodnicul Victoriei, pe lângă acestea, ca soliști (sopran și tenor) au cântat foarte frumos și melodios, așa cât au fost ascultați cu drag.

Cu tactică, la loc și măsurat bătrânelor unui moșneag s'a produs dl I. Loga în rolul de Gtnju bătrân pădurari.

Două momente de însemnătate morală s'au petrecut în acest act.

Primul s'a manifestat în creșterea modestă și bună de care a fost părtașă Viorica, earea în butul tuturor promisiunilor făcute de Viad, că — dacă va voi să se mărite după el, — o va îmbrăca în haine scumpe, o va duce și ținea la oraș, unde și va petrece în felii și chipuri, dar căreia, pe lângă toate încercările și farmicile zădarnice ale babei „Hirca“ vrăjitoare vestită, cu ajutorul „îngerului păzitor — al cărui rol foarte nimerit l-a predat D-șoara M. Perian —, i-a succedat a scăpa din toate ispitele și machinațiunile răuvoitorilor ei, și a preferit a se mărita mai norocos după Birzu pe care îl cunoșcea, macăr că era cam la vrîstă și mai sêrac, de cât după boerul Vlad, care spre a putea nimici însoțirea ei cu Birzu, promișese babei „Hirca“ și lui „Chiosa“ țiganul mai toată averea sa.

Al doilea moment a fost scoaterea în relief a vieții neprihănite ce o duce la sate omul neînfectat de îndatinări rele și necorecte. Acest moment a fost scos la iveală atunci, când bătrânul Gtnju a declarat de necuviincioasă purtarea lui Birsu logodnicul Vioriceii, pentru îndrăzneala, cu care acesta înainte de cununia a cutezat a-i săruta fata, pentru care fapt, drept canon amână cununia pe ziua următoare.

În actul al doilea, tot publicul a fost foarte plăcut surprins și frapat, de succedul cu care s'a prezentat tabloul țăganilor corturați, cari ședeau încolăciți în jurul focului dinaintea cortului, bând rachiu și făcând diferite mimice, așa de bine succese și proprie unor astfel de ființe libere ale naturii, încât erai transpus în poziția de a te vedea vis-a-vis de o colonie adevărat țigănească. În acest tablou foarte potrivit sau achitat de rolul său dl V. Perian ca Bulibașă și șef al Țiganilor.

Eroii sêrei a fost totuși doamna și domnul I. Dolorean, cari de la natură fiind înzestrați cu talente adevărat artistice, n'au revocat în memorie, a nu uita că avem înaintea noastră debutanți abili și la locul său.

Doamna Dolorean în rolul de „Baba Hirca“ precum și Dl Dolorean în rolul de „Chiosa“ țigan

sluga lui Vlad, prin exprimarea cu o mimică și ton adevărat țigănesc, a produs în public mult haz și au fost răsplățiți cu aplause furtunoase.

Piesele teatrale au urmat apoi: La rîul Vavilonului, concert bisericesc de G. Musicescu, cântat, — sub conducerea dlui St. Radu — cu un succes excelent, căruia a urmat apoi dansul, început cu „Ardelean“ și succedat de alte jocuri îndatinat la asemenea ocaziuni.

Sub impresiunea unor astfel de succese nu putem de cât să gratulăm membrilor aparținători reuniunii cântării „Armonia“ și să-i asigurăm despre deplina noastră îndestulare față de prestațiunile în cari am avut ocaziune a ne delecta.

Aceste succese servească domnilor conducători ai numitei reuniuni de răsplătă și încurajare ulterioară, ear singuraticilor, membrii activi de însuflețire la lucru, asigurându-i că în chipul acesta vor ținea la nivelul reclamat de spiritul timpului prestigiul și renumele Reuniunii.

Or. An.

D-na Theodorini în Lugoj.

În săptămâna trecută d-na Elena Theodorini a dat un concert în Lugoj despre care într'un foileton al ziarului „Drapelul“ citim următoarele:

Dar d-na Theodorini este încă în plina putere a producțiunii sale artistice și numai o întâmplare, norocoasă pentru noi, i-a oprit calea pela noi! N'avem cuvinte să preamărim în destul această fericită întâmplare pentru noi și suntem egoiști, prea mândri că din toate orașele țerilor coroanei ungare numai la noi a concertat Theodorini și suntem prea fericiți, că această celebră artistă a cântat sub egida Reuniunii noastre de cântări, decât să mai întrebăm de a fost întâmplarea aceasta tot atât de norocoasă și pentru d-na Theodorini.

Când a fost fapt cert, că celebra artistă e în orașul nostru, a făcut conducerea bravei noastre reuniuni totul ce i-a stat în modestele puteri, ca să obțină conlucrarea d-nei Theodorini pentru concertul nostru. Și a reușit. Că s'a putut face în 3 zile s'a făcut. Timp extrem de scurt pentru un orașel din provincie. Dar s'a făcut ce a fost cu puțință și suntem mândri de succes.

Sala teatrului a fost — cu excepția a 15—20 persoane — ocupată numai de Români. Cercurile oficiale și neromânești nu s'au prezentat de astădată, bag seama ca să nu ne lipsească manifestația de caracterul curat românesc.

Noi i-am fi văzut bucuros și pe d-nii veniți pela noi, ca și ei să vadă cu ce ne mândrim noi și ce suntem noi. Dar dacă n'au venit e paguba lor. Au pierdut o seară, dedicată artei adevărate, cum nu se prea pomenește pela noi.

Ar fi o naivitate din partea mea să încerc eu a aprecia îndeosebi pe d-na Theodorini, după-ce reputația sa de artistă mare este deja prea bine stabilită. Ne-a fermecat! Estensiunea fenomenal a vocii, timbru curat de argint, dulceață și putere în toate registrele, vocalizare perfectă, școală superioară, temperament viu interpretare clasică până în cele mai fine nuanțe.

Ei, ce să mai știu spune?! Zii priveghitoare și ai zis totul!

Am stat fascinați până la sfîrșit și deja se apropia ora a 11-a, când se sfîrșise programul, totuși am regretat numai una, că nu putem asculta și mai departe, căci am fi tot ascultat.

Cu d-na Theodorini a debutat și elevul d-sale, dl Michel Dhanti, un tînăr litvan, care deabea de vre-o cîte-va luni a absolvat pe speșele dlui cons imp. Ales. Brünner, mare fabricant de lampe din Viena, un curs de patru ani de muzică la Milano. Figură imponentă, deși abia a trecut peste numărul de ani, necesar pentru a fi considerat-major. Voce dulce de tenor, mlădioasă și puternică, tradând școala aleasă a profesoarei sale. A cântat atât de frumos și dulce, cum nu se poate spune.

După cum se scrie, d-na Theodorini va da un concert și în București.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 17 Maiu 1904.

— **Știri personale.** Dl. Alexandru Mocsonyi a făcut ieri vizită P. S. Sale Episcopului Ioan I. Pap.

— **Procesul părintelui Moța.** „Libertatea“ scrie: Mult hărțuitul proces de presă al părintelui Moța pentru articolul „A murit Mathia și cu el dreptatea“ publicat în anul I. din „Libertatea“, — se va pertracta de nou înaintea Curiei la 1 Iunie a. c. Se știe că autorul fusese osândit de tribunalul din Cluj la un an temniță ordinară și 1000 cor. în bani. Curia nimicise această osândă, dar tribunalul a dat și a doua oară aceeași pedeapsă.

— **Concertul Theodorini-Dhanti.** „Gazeta“ scrie: Mercuri în 18 l. c. n. va avea loc în sala de la reduta orășanească concertul mult apreciatei primadone a operei din Milano, Theodorini cu concursul tenorului liric Dhanti. Artiștii vor fi acompaniați la pian de dl. prof. Lassel. Interesul, care se manifestă față de acest rar eveniment musical în orașul nostru este mare și atragem atențiunea publicului pentru ca la timp să se intereseze de bilete pentru acest concert, care promite o reușită splendidă. Bilete se pot lua de la librăria W. Hiomesch și în seara concertului la cassă.

— **Ciocnire de trenuri.** Din Nagy-Szöllös se telegrafează următoarele: Trenul de persoane 1003, care a plecat ieri la 7 ore 45 min. din Királyháza, s'a ciocnit cu un tren de povară. Locomotivele s'au sfărâmat cu desăvârșire, ear mai multe vagoane au fost stricate. Un călător a suferit leziuni mai grave, ear 10 mai ușoare, cari au fost transportați la spital.

— **Deținerea unui Dreyfuss.** Vineri d. a. a fost deținut în Sevilla un individ suspect, ce poartă numele urgisit de Albert Dreyfuss, și este originar din Helveția — în momentul când se apropia de carul regal. Se zice, că poliția a deținut din greșală pe acest om, de oare-ce a crezut că este anarchist. Acest Dreyfuss este fiul unui banchier din Frankfurt și nu se poate aduce contra lui nici un motiv de susțițiune. S'a aflat la el un revolver aproape de nimic. Mai târziu a fost eliberat, declarând, că pe cale diplomatică va protesta contra ofensei libertății personale.

— **Un sinucigaș.** Sâmbătă după amiezii la 4 ore a fost găsit în pădurea camerală de lângă capitală corpul rece al unui tânăr de circa 24 ani. Tânărul avea pe el un pardesiu negru, era cu fața întors în earbă, într'o mână ținea oglinda, ear în cealaltă revolverul. Poliția a căutat prin buzunarele nefericitului, doar va putea da de vr'o urmă de motiv al sinuciderei, dar n'a aflat nimic afară de un briceag, o oglindă și o sedulă cu următoarele șire originale:

Cuvântule de onoare!

Până azi am așteptat. De azi începând pretind. Timpul și-a expirat și eu mă țin de condițiune. Nu uita, că ești în mâna mea!

Plumbul.

D'aci se poate vede, că ear este vorba despre o jertfă a duelului american.

— **Biblioteca „Academiei Române“.** Mișcarea în luna Aprilie 1904. I. Consultarea A. Cărți tipărite. 1. Berute cu buletine. Cetitori 666. Volume 2673. 2. Imprumutate acasă. Cetitori 14. Volume 69. Total: Cetitori 680. Volume 2742. Aflătoare în sala de lucru: Cărți Volume 1729. Reviste române Volume 35. străine Volume 123. B. Manuscripte și documente. Manuscripte. Cetitori 49. Volume 574. Documente. Cetitori 41. Volume 567. Cărți vechi românești (1508—1830). Cetitori 18. Volume 86. II. Sporirea Primate 1. Conform legii dela 1 Aprilie 1885. Volume și broșuri 216. Numere de Reviste române 137. 2. In dar sau în schimb Volume și broșuri 716. Numere de Reviste 21. Numere de Reviste străine 78. Volume mscr. 3. Documente 104. 3. Cumpărate Volume și droșuri 79. Numere de Reviste străine 109. Volume mscr. 1. Documente 97. Numere de ziare 1653. Total: Volume și broșuri 1011. Numere de Reviste române 158. Numere de Reviste străine 187. Volume mscr. 4. Documente 201. Numere de ziare 1653.

— **Testamentul lui Jókai Mór.** Testamentul lui Jókai Mór a fost desfăcut săptămâna trecută de către notarul public din cercul VII, Gassner Béla, din care reese, că decedatul poet lasă toată averea sa soției sale Gross Bella, exchizend dela moștenire pe fiica sa adoptivă Roza, soția artistului Feszty Árpád. Hotărîrea asta a sa o motivează decedatul cu împrejurarea, că în viață a excontentat pe fiica sa nerecunoscătoare, care multe supărări i-a cauzat.

La acest testament „Alkotmány“ observă: De tot curios sună acest testament așa, cum se prezentă. Nici o notă creștină nu află în el; ba recomandându-și decedatul sufletul lui Dumnezeu uită, că Dumnezeu iartă, celor-ce iartă. Pe fiica sa și după moarte a ofensat-o. Afară de aceea trebuie să relevăm împregiurarea bătătoare la ochi, că pentru scopuri culturale n'a testat nimic cu toate, că precum se presupune, a rămas după el o avere considerabilă după-cum afirmă „Pesti Hirlap“ aproape 300.000 coroane.

— **Herr Inscheniör „Várjanak.“** De un lung șir de ani se frâng câte-va comune din giurul Aradului după o hodorogitură de vicinal, care să le apropie mai mult una de alta, având interese comune. Dar de vro zece ani înzădar mol stau deputațiunii peste deputațiunii guvernul pentru concesionarea pregrațioasă a zidirei unui tren local, căci acesta numai promitea dar nu-și implinea promisiunea . . . „se vor lua dispozițiunile pentru începerea zidirei; dar aștepte nițel domnii“ (várjanak az urak) — era răspunsul ministrilor, pe cari îi privia construirea liniei din chestiune.

Anul acesta, de curind a pregrinat de nou o deputațiune constătătoare în partea cea mai mare din Șvabi, la Budapesta, și cum era pățită din trecut, s'au dus nu numai la ministrul de agricultură, ci și la ministrul president. Acesta se înțelege că a primit-o afabil. La cuvintele oratorului deputațiunii și ministrul a răspuns: „fiți cu răbdare, toate se vor implini, dar nițel să aștepte domnii (csak kissé várjanak az urak etc.) Șvabi, cari foarte puțin înțelegeau ungurește, au priceput ceva cam în trei peri, dar n'au fost siguri pe ceea-ce înțelegeau ei. Un șvab mai voinic cu mai multă pricepere de carte și cunoștință de limbă nu s'a putut reține, fără să nu reflcteze ministrului, fiind pe deplin convins, că și excelența sa ministrul Tisza îl ademeneste cu făgădueli.

Că cum a înțeles el vorbele ministrului dovedesc următoarele lui cuvinte: — *Tes wär schon olles schen, Excellenz ober wann seh'me mol schon den Herr Inscheniör „Várjanak“?*

Impacientul cetățean a înțeles sub az urak várjanak, că guvernul va trimite pe un atare domn inginer Várjanak, să înceapă construirea liniei ferate. La asta a ris una și ministrul cât la ținut gura, ear comunele doritoare de vicinal, chiar acestei naivități a membrului deputațiunii are să mulțamească, că în curând dorința lor se va implini.

— **Cas de moarte.** Hortensia drăgălașa fiică a dlui Teodor Sandru preot în Doclin, a sburat în 7 Maiu n. din brațele întristaților părinți la ceata îngerilor cerești. Actul înmormentării s'a îndeplinit Duminecă în 8 Maiu n. în Comuna Biniș de preoții: Ioan Birăescu (Surduc) Pavel Drăgan (Doclin) ear cântările funebrale le-a executat dnii înv.: Demetriu Pruneș (Bocșa rom.) Vasile Bojin. (Biniș) și Pavel Mustețiu (Doclin).

— **Durere de stomac.** Sgârçiri de stomac, catar greu de stomac, la boale de stomac învechite și împotriva lipsei de ape, tit, mijloc sigur. Purgativ sigur, inerția cronică a intestinului gros, la lipsa de scaun purgativ fără dureri, este thea întăritoare de stomac „Centauria“ a farmacistului Kossuth.

Cutia de probă 1 cor. 20 fil.

Cutia mare . . . 2 cor. — —

In contra tusei, catarului (troahnă) răgușelei, flegmei și iritațiunigătului este de un efect eminent, pastilele de pept „Senega.“ Prețul 1 cor. Se pot căpeta în farmacia la „Maria Fecioară“ a farmacistului Kossuth Pál, Arad, piața Boros-Béni Nr. 15.

157

Licitațiune minuendă.

La înțelesul decisului preveneratului Consistor diecesan gr.-ort. Arădan din 13/26 Decemvre 1903. Nr. 7446/1903. să escrie concurs de licitare minuendă pentru edificarea de nou a sf. Biserici gr.-ort. rom. din Comlaș Ó.-szent Anna (com. Arad) carea se va ținea la 16/29 Maiu 1904, la 2 ore după amiază în localitatea școlii III. din loc.

Prețul de exclamare e 20840. cor. 86 fil. Reflectanții la licitare sunt obligați a depune nainte de începerea licitarel vadiul de 10%, dar în bani gata, stă însă în dreptul comitetului parochial a da lucrul la acela dintre licitanți, în care va avea mai mare garanță morală și materială.

Planul, preliminarului de spese și condițiunile de licitare se pot ceti la subsemnatul portatoriu al oficiului parochial.

Reflectanții nu pot pretinde diurne ori viatic, nici la studiere, nici la licitare.

Comlaș, (O-szent.-Anna) 2/15 Maiu 1904,

Mihail Leucușia
par. gr.-or. rom.

234 1—3

CONVOCARE.

P. T. membrii „Reuniunii române de înmormentare din Câmpeni“ sunt rugați a participa la adunarea generală-ordinară, se va ținea Marți (a treia zi de Rusali), în 31 Maiu st. n. a. la 3 or după amiază în localul primăriei comunale din loc.

Cluj O B I E C T E L F :

1. Deschiderea adunării.
2. Presentarea raportului general, despre activitatea comitetului din anul expirat.
3. Revidarea rațiociniului pe anul trecut.
4. Esprimarea condolențelor pentru membri repausați.
5. Alegerea comitetului pe un nou period de 3 ani.
6. Eventualele propuneri.
7. Luarea dispozițiilor pentru autenticarea procesului verbal al adunării generale.

Câmpeni, din ședința comitetului ținută la 8 Maiu 1904.

George M. Corcheș,
președinte.

Teodor Orlea,
secretariu.

— **Domány Sándor**, marele negustor de covoare din Arad, una din cele mai solide case comerciale de pe piața Aradului, și-a mutat magazinul în casa Spitzer de pe Szabadság-tér.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

100 bucăți

de

Propise de școală

cunoscută peste tot locul, costă una coroană, pe lângă trimiterea anticipativă a prețului plus porto poștal de 30 fileri expedițiunea se face franco sub legătură în blocuri tari pentru a fi scutite contra frângerei: Dela 100—750 bucăți francarea se face pentru 72 fileri. Cu rambursă spesele de expedițiune sunt cu mult mai mari.

Biuroul de administrațiune al lui

Ingusz I és Fia.

Arad

ca **imprumut pe amortisație cu****4%**oferim prin Institutele de bani de primul rang din Budapesta și străinătate până la $\frac{3}{4}$ a valorii la I. și II. loc dela 15—65 ani.**Credite personale!**

Preoților, ofițerilor, ofițanților de stat și privați, comercianților, industriașilor se acordă imprumuturi cu și fără garanți dela 1—15 ani culant și discret.

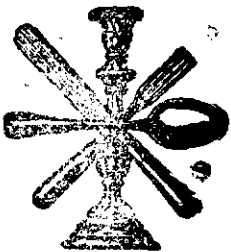
Convertiri de bancă la debitorii private.

MELLER LAJOS ÉS TÁRSAI

Comisie de bancă.

BUDAPEST, David-utca 15. (Firma improcolată.)**Bani**

226

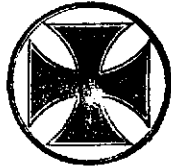
Gratuit
un **Schnellsieder** și
o **cumpănă pentru culină**Pentru
prețur nes-
pus de echi-
tabile trimit
în toate păr-
țile urmă-
toarele:

124 13—24

mărfuri de
argint mexican.6 cuțite de masă de argint mexican.
6 linguri de masă
6 furculițe
12 lingurițe mici de cafea
6 cuțite pentru desert
6 furculițe pentru desert
1 lingură de scos zăcă
1 lingură de scos lapte
2 candelabre elegante pentru salon.
toate din argint mexican.**46 BUCAȚI numai 650 Ft.**Afară de asta ori-cine
comandază dela mine p-
mește drept cadou o cum-
pănă p. colină gratuit
Argintul mexican este un
metal alb (și dinlăuntru) pen-
tru a cărui calitate și dura-
bilitate primesc garanție pe
25 ani.Comandele să îndeplinesc
contra trimiterei banilor ori și
pe lângă rambursă din depositul:**Scheffer D. Sándor**

Budapesta.

VII, Bezeredy-utca 3 szám.

Cucea orî steaua
electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88 503.

Vindecă și recrează pe lângă
garanție: reuma, asthma (respirația
grea), insomnia, epilepsia, nervositatea
lipsa de apetit, clorosa, durerea de
dinți, migrena, impotența, influența,
precum și tot felul de boale de nervi.
Bolnavul cel ce nu se poate vindeca
în decurs de 44 zile, îl întorcem
banii imediat Celui ce nu îl mai ajută
nimic, să încerce cu aparatul meu;
căci sunt convins despre efectul sigur
al aparatului meu.Prețul unui aparat mare 6 cor.
e a se folosi la boale de nervi cronice.
Prețul unui aparat mic 4 cor.
se folosese la boale mai ușoare.Comandele le îndeplinește în
patrie și străinătate:**Scheffer D. Sándor**

Budapesta,

VIII, Bezeredy-utca 3 szám.

Pentru 5 coroanetrimit $4\frac{1}{2}$ kgr. (circa 50 bucăți) de
săpun de toaletă finbucăți alese de săpun de suc de liliu,
de rose, de iorgovan, de violele, de
rezedă, de iasmin și de clopoțelePe lângă anticipațiune ori ram-
bursă expediază:**Scheffer D. Sándor**

Budapesta,

VIII, Bezeredy-utca 3 szám.

Am onoare a Vă avisa, că am vândut compactoria
mea ce exista de mai mulți ani dlui**SÁROSI VIDA**Când și pe această cale îmi exprim mulțumita
mea pentru prețiosul sprijin, tot odată rog pe onor.
public a învrednici de acest sprijin și pe urmașul meu.

Cu toată stima:

Szalkai Ármin.Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public
că compactoria ce se află pe**Weitzner János-utca 7. szám.**

cu ziua de azi a trecut în posesiunea mea dela domnul

SZALKAI ARMIN

și va figura sub firma lui

Sárosi Vida IstvánCând îmi iau voia a mă recomanda binevoitorului
sprijin al onoratului public, tot odată promit a satisface
toate cerințele onor. public în măsura cea mai deplină.

Cu deosebită stimă:

Sárosi Vida István.

219

Deposit permanent de materii necesare la ori-ce zidire nouă.
Vânzare în mic și mare**SIRMAI és TÁRSA, ARAD Andrassy-tér 4.**

(In edificiul hotelului Nádor).

Fără de magnizit și leșie de magnizit.
Abastru de ghips de structură (maider)
Var, calitatea cea mai bună.
Ciment de Beocin, Portland și roman
Cărămizi hamotte rezistente focului
Placi de fiență și maiolica p. pardosire
Placi de M. Italic, romane, venețiene, de
k hem și k ramka pentru pardosire.Lespezi de zolare, de acoperit și de asfalt.
Cărămizi diverse pentru acoperire de case.
Țevi deșebite pentru canaluri.
Mai departe trimitem:
Nășip de Murész,
Petricile marunte și pentru cărări de
grădini.Clienților noștri așezăm plăcile de pardoseală, săvârșim lucru de
acoperit casele și ori-ce lucru de asfalt prin specialiștii noștri pe
pesele proprii.**BIEDL JÓZSEF**coloritor și pictor de odăi, imitator de lemn și marmură
Arad, plața Libertății (vis-à-vis de statuie).Primește toate lucrările ce se țin de branșa
asta, chiar și cele mai grele. 187 12—25**Pictări de odaie,**precum și coloriri și imitari de lemn indigen sau
exotic (foderare) în execuție de gust.

pe lângă prețuri moderate.

Primește tot odată curățirea locuințelor de tot felul
de insecte, pe lângă garanție. Comandele din
provința prompt și grăbnic.

— La comanda pe seama bisericilor rabat. —

Imprumuturi de bani pe amortisare

mijloacesc pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moșii și case în orașe cu 4,3, 4,5 și 5% și amortisare de

20, 25, 30 și 50 de ani

adecă în camătă e socotită atât camăta cât și amortisarea din capital. Principiul meu e îndestulirea M. On. public, care vrea să facă imprumuturi hipotecare.

Imprumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile hipotecare se plătesc cu valoarea lor nominală. Spese prealabile nu sunt, tacele mi le socotesc ulterior.

Pentru deslușiri mai detaliate a se adresa la

HERZOG SÁNDOR

Arad. str. Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.

220

Mutare de atelier!

Am onoare a aduce la binevoitoarea cunoștință a p. o. public, că la **1 Maiu** mi-am mutat atelierul meu de mäsariu de pe str. Atzél-Péter în casa mea de pe strada

Sina-uteza

vis-a-vis de seminariul român

care va figura și mai departe

sub firma

Czirkál Géza

Când aduc această la prețuita cunoștință a on. public, tot odată îl rog pentru binevoitorul sprijin și pe mai departe.

222

Cu deosebită stimă

CZIRKÁL GÉZA.

In binevoitoarea atențiune a publicului din provincie

Hotel Nádor

ARAD, Andrassy-tér Nr. 4.

Odale curate și arangiate din nou dela 1-60 cor. în sus

Serviciu prompt și ireproșabil.

TÖRÖK MÁRTON

proprietarul hotelului.

218

Casa de modă p. dame și bărbați
a lui

214

KOPETKO KÁROLY jun.

ARAD, Templom utca, palatul minorităților.

Recomand binevoitoarei atențiuni a M. O. preoțimi depositul meu bogat asortat cu postavuri pentru reverenți, la care acestea se pot căpăta pentru preț echitabil cum n'a mai fost și în calitatea cea mai bună.

Casa de modă pentru dame și bărbați a lui

KOPETKO KAROLY jun.

ARAD, Templom utca, palatul minorităților.

Dr. VAJDA BENO

medic-dentist.

200

Arad, Szabadság-tér, edificiul teatrului.

Pune dinți artificiali cu desăvârșire apți pentru sfêrmarea alimentelor.

Dinți singuratici 4 cor., chiar și pe rate, plombarea dinților, senzațional de eftin pe lângă garanță.

— Tragerea fără durere a dinților 2 coroane. —

CAFENEAUA DE ELITĂ.

Asztalos Sándor-utca.

Azi celebrul și cel mai destoinic umorist **PAUL JACK** ca Funkelstein dă o mare reprezentație

PAUL JACK

ca parodist de teatru.

PAUL JACK, ca veteran.

PAUL JACK,

... cele mai proaspete noutăți din Arad. ...

SURORILE DJELMA.

balerine maghiare italiene, franceze și ruse.

MICZI MILLA,

cântăreață-chasonette.

BÉKEFY JOLÁN,

excentrique

FENYVESI MATILD, cântăreață magh.

TAMÁSY JÓZSEF,

cântăreț maghiar.

Sâmbătă pășește pe scenă noua soc.

INCEPUTUL LA 8 ORE.

224

Cu stimă:

DIRECȚIUNEA.

Biuroul de arhitectură
al lui

BIRÓ ERNŐ, arhitect

— ARAD, Eötvös-utca 17 —

Pregătește ori-ce fel de planuri și acceptează tot felul de lucru aparținător în sfera arhitecturii mai

217

înalte.